

NOTAT

Juni 2017

J.nr. 20175200194

Analyse og Data (ADA)
UB/ Arbejdsskader
(ABS)/EMBH/BSC

Beskrivelse af tre datakilder om alvorlige arbejdsulykker

I forbindelse med offentliggørelsen af udviklingen i alvorlige arbejdsulykker inden for 2020-arbejdsmiljøstrategien er der stillet spørgsmål om, hvad forskellige opgørelser af antallet af alvorlige arbejdsulykker viser, og hvordan de forskellige opgørelser forholder sig til hinanden.

Det drejer sig om:

- Arbejdsulykker anmeldt til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, som de kommer til udtryk i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings årsstatistikker over udviklingen på arbejdsskadeområdet
- Arbejdsulykker anmeldt til Arbejdstilsynet med forventet fravær over tre uger, som de kommer til udtryk i Arbejdstilsynets årsopgørelser
- Alvorlige arbejdsulykker i 2020-arbejdsmiljøstrategien, som omfatter anmeldte tilfælde, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær

I det følgende beskrives de tre datakilder med vægt på de væsentligste årsager til forskelle mellem opgørelser baseret på de tre datakilder.

Anmeldte arbejdsulykker til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Arbejdsgivere har pligt til at anmelde arbejdsulykker til sit forsikringsselskab, såfremt ulykken vurderes at medføre ret til erstatning efter arbejdsskadesikringsloven.

I de tilfælde hvor det vurderes, at der jf. arbejdsskadesikringsloven kan blive tale om godtgørelse for varigt mén eller erstatning for erhvervsevnetab, overdrager forsikringsselskabet anmeldelsen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. En stor del af de arbejdsulykker, der anmeldes til forsikringsselskaberne, bliver dermed ikke behandlet i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fører statistik over anmeldte og afsluttede ulykkessager, og udgiver hvert år årsstatistikker med de mest centrale tal fra de seneste syv år.

Tabel 1 viser antallet af sager med en arbejdsulykke, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afsluttet med en tilkendelse af godtgørelse for varigt mén, i årene 2010-2016. Varigt mén er de helbredsmæssige gener, som en arbejdsskade medfører for den tilskadekomne person. Méngraden af en konkret gene er fastsat i en vejledende méntabel. Man kan kun få godtgørelse, hvis méngraden er mindst fem pct. Det skal her bemærkes, at antallet af arbejdsulykker med tilkendt méngodtgørelse opgøres efter det år, hvor erstatningen er tilkendt. Det betyder, at tallene ikke kan sammenlignes med anmeldelsestal, idet en sag, der anmeldes et år, ofte anerkendes i et senere år.

Antallet af afgørelser med tilkendelse af varigt mén falder i perioden fra 2010 til 2013 fra 8.784 til 7.885. Herefter sker der et yderligere fald fra 7.885 afgørelser i 2013 til 5.696 afgørelser i 2014. I 2016 er antallet af afgørelser med varigt mén nede på 5.153. Faldet i antallet af afgørelser om varigt mén skal ses i lyset af, at der generelt er afsluttet relativt færre sager i de seneste år. Faldet kan således både skyldes færre alvorlige arbejdsulykker, og at der er afsluttet færre sager i de pågældende år.

Tabel 1: Ulykkessager med afgørelser truffet i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om varigt mén på 5 procent eller mere fordelt på tilkendelsesår, 2010-2016

Tilkendelser om mængodtgørelse	Tilkendelsesår						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal	8.784	7.285	7.546	7.885	5.696	6.305	5.153

Anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet

Arbejdsgivere har pligt til at anmelde arbejdsulykker til Arbejdstilsynet, hvis de medfører arbejdsudygtighed på en dag eller mere ud over tilskadekomstdagen. Der gælder således forskellige regler for anmeldelse af arbejdsulykker til henholdsvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Arbejdstilsynet, idet anmeldepligten til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring omfatter arbejdsulykker, der vurderes at medføre ret til erstatning efter arbejdsskadesikringsloven.

Arbejdstilsynet fører statistik over de anmeldte arbejdsulykker, og hovedtallene herfra offentliggøres i årsopgørelser, for den seneste seks års periode. I Arbejdstilsynets årsopgørelse er de alvorlige arbejdsulykker defineret som de tilfælde, hvor det forventede fravær ved anmeldelsen er oplyst til at være tre uger eller mere.

Af tabel 2 fremgår antallet af anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet fordelt på forventet fravær for anmeldte arbejdsulykker i perioden 2010-2016. Det bemærkes, at arbejdsulykker er opgjort efter det år, de er anmeldt (registreringsår), som i Arbejdstilsynets årsopgørelse (og altså ikke nødvendigvis det år hvor ulykken faktisk er indtruffet). Antallet af anmeldte arbejdsulykker med forventet fravær falder fra ca. 8.945 tilfælde i 2010 til 8.369 i 2014, hvorefter antallet igen stiger til 8.801 tilfælde i 2015 og er stort set uændret med 8.701 tilfælde i 2016.

Tabel 2: Anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet fordelt på forventet fravær og registreringsår, 2010-2016

Forventet fravær	Registreringsår						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Under tre uger	32.089	30.835	30.281	30.576	30.412	31.860	32.073
Over tre uger	8.945	8.782	8.646	8.676	8.369	8.801	8.701
Dødsulykker	39	40	40	36	37	27	33
Uoplyst	3.257	2.859	2.744	2.059	1.833	1.613	1.236
I alt	44.330	42.516	41.711	41.347	40.651	42.301	42.043

Arbejdsulykker med et forventet fravær over tre uger adskiller sig fra 2020-arbejdsmiljøstrategiens definition af alvorlige arbejdsulykker, som omfatter tilfælde, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende faktisk sygefravær over 30 dage, som beskrives nedenfor. Det skyldes, at definitionen i Arbejdstilsynets årsopgørelse ikke omfatter de tilfælde, som har ført til varigt mén, og fordi 2020-måltallet opgøres efter faktisk fravær jf. sygedagpengeudbetalinger, frem for forventet sygefravær. Herudover adskiller målene sig ved at arbejdsulykkerne opgøres efter registreringsår i Arbejdstilsynets årsopgørelse, mens arbejdsulykkerne i 2020-måltallet opgøres efter det år, ulykken er sket. Det betyder, at de to mål for alvorlige arbejdsulykker ikke nødvendigvis følges ad.

Alvorlige arbejdsulykker i 2020-arbejdsmiljøstrategien

I 2020-arbejdsmiljøstrategien er alvorlige arbejdsulykker defineret som ulykkestilfælde, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær.

Målingen sker ved samkøring af flere datakilder. Der anvendes oplysninger om anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet og/eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fås oplysninger om arbejdsulykken har ført til godtgørelse for varigt mén. Endvidere anvendes oplysninger fra Danmarks Statistik om udbetalinger af sygedagpenge med henblik på at identificere arbejdsulykker, der har ført til længerevarende sygefravær. Det sker, fordi oplysningen om det forventede fravær, som skal oplyses ved anmeldelsen af arbejdsulykken, er behæftet med usikkerhed. I målingen medtages arbejdsulykker, hvortil der kan relateres en sygedagpengeudbetaling med et fravær på over 30 dage.

I 2020-arbejdsmiljøstrategien opgøres arbejdsulykker efter det år, de er sket, og det sker med henblik på at kunne korrigere for udviklingen i beskæftigelsen inden for det givne år. En række arbejdsulykker anmeldes for sent i forhold til anmeldereglerne og opgørelser viser, at op mod 13 pct. først anmeldes i kalenderåret efter ulykkesåret. Det betyder, at opgørelser af arbejdsulykker efter ulykkesår kun ske med en vis forsinkelse.

Af tabel 3 fremgår antallet af anmeldte alvorlige arbejdsulykker, der har ført til varigt mén og/eller længerevarendes sygefravær sket i perioden 2010-2014, hvor der for 2014 er tale om en prognose.

Tabel 3: Anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der har ført til varigt mén og/eller længerevarende sygefravær fordelt på ulykkesår, 2010-2014

Ulykkesår						
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
11.375	10.651	9.790	9.028	8.650 ¹⁾	-	-

¹⁾ I 2014 er det angivne antal baseret på en prognose jf. Arbejdstilsynets notat 'Status til og med 2014 for mål om reduktion i alvorlige arbejdsulykker i 2020-arbejdsmiljøstrategien'

Tallene for alvorlige arbejdsulykker i et givet år foreligger 1-2 år senere end Arbejdstilsynets årsopgørelse af anmeldte arbejdsulykker. Det skyldes især, at de nødvendige data om varigt mén og sygedagpengesager for et givet ulykkesår først foreligger med 1-2 års forsinkelse. Dels går der tid fra en arbejdsulykke er anmeldt

til forsikringselskabet, til videresendelse til AES, til der foreligger en afgørelse i AES. En sådan afgørelse skal normalt foreligge inden for et år fra AES har modtaget sagen. Dels er data om sygedagpengesager for et givet år, som fås fra Danmarks Statistik, er tilsvarende også først klar efter 1-2 år.